

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:
Egyben negyedévre . . . 3 korona.
Egészévre 12 -
Videken: negyedévre . . . 5 -
Egészévre 20 -

László József
laptulajdonos.

Harsányi Sándor
felelős szerkesztő.

Egyen szám ára 4filler.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
Kéziratok nem adóznak vissza.

Játékbarlangok.

Debreczen, július 7.

Minden újságolvasó értesült már a főváros vasárnapi szenzációjáról. Egyik legelőkelőbb vendéglő külön szobájában a detektívek egy már hírhedtté vált játékbarlangot lepleztek le, előkelő társadalmi szerepet vivő emberek neveit jegyezték fel, egy csomó kártyát és még nagyobb csomó pénzt lefoglaltak.

Erről a kártyabarlangról hónapok óta mesés dolgokat beszéltek a társaságokban, klubokban és kávéházakban.

Pénzemberek, hivatalnokok, laiteinerek százakat és ezreket vésztettek el itt. Egy sereg ember a vagyonát hagyta ott, nem egy sikasztóvá vált, sőt azt is beszéltek, hogy egy nem régen történt szenzációs öngyilkosságnak e játékbarlang volt az okozója. Végre a „szemfüles” rendőrség is a nyomára jött. Bár erős a gyanuk, hogy miatta akár itélettrapig is ott dőzsölhettek volna, ha egy szerencsétlen játékos végső elkéserevésében el nem árulja a bünbarlangot.

A rohamosan fejlődő világvárosban, hazánk gyönyörű székesfővárosában nem áll egyedül ez az esemény.

Csak a télen leplezett le a Terézköruton a rendőrség ugyanily kártyabarlangot és hány működik még zavartalanul, különösen a klubokban.

Mindenki emlékezhetik még arra a tragédiára, a melyet egy ilyen klubbhazardéria idézett elő. Egy honvédkapitány, felebbvalói mint puritán, ritka becsületes és mintakatonát ismerték, ilyen kártyázó klubban ment tönkre; a zülles utján az ezredpénzéhez nyult és végül föbe lötte magát, itthagya a nyomorban árván maradt családját.

Alig néhány hónapja temették el egy előkelő egyetemi tanár fiát, a kit szintén a kártyavesztéségergetett halálba. De minek folytatni a krónikát, hiszen az áldozatoknak se szeri, se száma.

Hát épen a tizenkettedik órája ütött annak, hogy magunkba térjünk.

Mi magyarok általában arról

vagyunk híresek a többek között, hogy szenvedélyes kártyások vagyunk.

Nálunk mindenki kártyázik: a gazdag, a szegény, az iparos, a hivatalnok, a kereskedő, a katona, mágnás és a polgár. Mintha csak semmi egyéb foglalatosságunk — semmi egyéb szórakozásunk nem volna, mint kártyázni és kártyázni.

És ez a szenvedély immár annyira uralkodik a mi társaságunkban, hogy bármily leplezetlenül is lássuk a kóros hatásokat, tisztában vagyunk azzal, hogy nagy, korszakos eseményszámba menő fordulat nélkül e szenvedély lecsillapodni nem fog.

Kapóra jönne tollunkra venni a romlásokat, a családi szerencsétlenségeket, miknek kuforrása nálunk Magyarországon első sorban a különféle játékszenvedély. De oly ismeretesek e katasztrófák, hogy szinte felesleges sorra venni azokat.

Inkább az orvoslás módjait keresnők, ha egyáltalában vannak ilyenek.

Első sorban szigorú hatósági in-

A „Szabadság” tárczája.

Modernül.

Fekete fűrtök,
Éjsötét szemek
Dobogtatják meg
Ma a szívemet.

Holnap már szőke,
Azután barna
Ihleték lántom
Szerelmi dalra.

Ma már a hűség
„Elavult” eszme,
Ily „ósdíságra”
Ki emlékezne?!

Szívből, igazán
Bár mitsem érzel:
Szedhetsz virágot
Két tele kézzel . . .

Hj. Rácz Lajos.

A hálátlan.

Irta: Kabos Ede.

A harmadik emeleten mindenki tudta, hogy az őrök ur felesége halálosan beteg. De azt már a bérkaszárnya mindentudói is csak sejtették, hogy a szegény asszonyt nagyobb betegség is gyötri, az éhség. Nem a magáé, ámbar hiszen neki volna csak igazán szüksége egy kis tyuklevesre, sonkára, tudom is én mire, hanem a három kis porongyának a mohósága, amivel még a levegőt is úgy szívják, mintha rágni szeretnék. Hogy meg kell halnia, abba már belenyugodott az őrök ur felesége s ha már ugyis meghal, mindegy, hogy éhesen megy a föld alá. De az a három csöpp ártatlan ság napok óta éhezett s az anyjuk, ugy lehet, régen be is hunyta volna már a szemét, ha az éhező kicsinyek itt nem tartják. Nem tud az asszony meghalni, mikor a gyerekei őt is falják szemükkel.

A harmadik emelet csak az asszonyt sajnálta.

Valamelyik napon büszkén állt ki a folyóra Döményné a kiskereskedőné. Suttogva mesélte a szomszédoknak:

— Tyukleveset viszek be neki, egy kis czomboeska is kerül utána. — Ha az ura nem, hát majd gondoskodunk mi róla.

Pont délben Döményné már vitte a levest. Az egész harmadik emelet ugy leste, mintha valamennyien adtak volna valamit a leveshez.

Az őrök ur felesége ott feküdt az udvarra néző ablak szomszédságában. Egy kicsit sötét volt a szobában, Döményné a levesre vigyázott, alig mert beljebb lépni.

— Hoztam magának egy kis jó tyukleveset.

— Köszönöm, hangzott valami beteg, rekedt hang.

Egy pár perczig pergett a Döményné nyelve, három hétre való újságot hozott, három hétre való akart vinni, folyton karatyolt. A tányér a tyuklevesrel ott hült közben egy széken, a beteg ágya mellett. Az őrök három gyermeke, csupa mohó állatka, keringett előbb a tányér körül, aztán megállt előtte, mintha oda volna nőve. A levest nézte, szívta, itta fel mindhárom. Döménynének nem tűnt fel, de a beteg asszony mindig zavartabban, mindig re-

tézkedések, a kártyajáték horribilis megadóztatása segíthetne a bajokon. De első sorban segítene a társadalmi felfogás gyökeres változása.

Ha jobbaink, a tehetősebbek és u. n. mágnásaink a jó és nemes ügyhöz méltó buzgalommal karolnának fel a társadalmi nevelés reformálására, ha miként néhai Aczél Béla báró a testezés és nemesebb szórakozások iránt keltenének fel maradandó érdeklődést, akkor legalább némiképen segítve lenne a bajon,

Addig is, hölgyem és uram, szálljunk magunkba!

Gondoljuk meg, hogy a kártyán kívül is vannak nemes és szórakoztató gyönyörűségek ezen a hepehupás sárteken!

Debreczen július 8.

A kiegyezési tárgyalások. Budapesti tudósítónk értesülése szerint a kiegyezési tárgyalások fölvételét augusztus hó közepére tervezik. Ugy lehet, hogy aug. hónap második felében a két kormányelnök az uralkodót fölkéri ischli nyaralóhelyén. Ezzel esznek azok a híresztelések, melyek a kiegyezési tárgyalások haladéktalan fölvételét ujságolták.

Három mandátum. Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke, a ki ma érkezett Budapestre eberhardi birtokáról, három új képviselő választás ügyében tette meg az intézkedéseket. A képviselőház szünete alatt ugyanis három mandátum vált gazdátlaná: a szobránczi, szalkai és keresztény-szigeti. Mindhárom kerületben még júliusban megtartják az új választást.

kedtebben nyögött a szomszéd szaporakérdéseire.

Egyszer aztán eszébe jutott Döménynek valami.

— Mért nem eszi meg ezt a levest? Ne hagyja egészen kihűlni.

A beteg fészkelődött.

— Nem állom a meleget hadd hűljön.

— Igen? Na jó.

Megint karatyolt. A három gyerek most már felváltva a levest meg az édes anyját nézte. A félhomályban szinte reszketett a három csöpség. Nem látta más csak a beteg. De az minden érzékével látta. Döményné azonban locsogott tovább, csak jóskára erőltette megint az asszonyt.

— Most talán . . . már egész hideg.

Az őrök felesége iszonyu erőlködéssel felült, már a tányér után akart nyulni. Három pár szemből csupa hájokötéssel fogták vissza a tányért. Nem tudta helyéből kimozdítani.

Hazudott.

Csak este fogom megenni. Nem tudok délben enni.

— Na már pedig szomszédasszony, én innen ki nem mozdulok, míg azt a pár kanál levest meg nem ette. Hiszen

Terméskilátások.

A földművelési miniszter jelentése.

Debreczen, július 7.

A rozs aratása az ország tulnyomó részében vigan folyik és holnap, holnapután igen sok helyen megkezdik a buza vágását is. E szerint az a jelentés, a melyet a földművelési miniszter ma a vetések állásáról s az ország mezőgazdasági állapotáról a gazdasági tudósítótól június 30-áig beérkezett jelentések alapján kiadott, még mindig nem eredményekről számol be, hanem csak hozzávetőleg becsléseket tartalmaz.

Mindazonáltal az a tény, hogy immár a harmadik miniszteri jelentésből olvashatjuk, hogy jó középtermésünk lesz, valamint azt, hogy az első hivatalos becslés óta csakis a buzánál mutatkozik mindössze mintegy háromszázezer métermázsányi esökkenés, a többi gabonaműnél pedig majdnem mindenütt javulás van konstatálva, arra mutat, hogy Magyarország meg lehet idei termésével elégedve s arra a reményre jogosít, hogy közzgazdasági bajainkkal most már hamarosan végezhetünk.

Az előttiünk levő jelentés buzatermésünket épen úgy, mint tíz nappal ez előtt, 40.804.200 métermázsásra becsüli, — míg 1901-ben egész buzatermésünk 33.7 millió métermázsra volt.

Rozsból 13 millió métermázsát prognosztikál a jelentés, körülbelül százezer métermázsával többet, mint az utolsó becslés és majdnem kerek két millió métermázsával többet, mint a mennyit Magyarország 1901-ben behordott.

Árpatermelésünket 12 millió métermázsára teszi a miniszter, a tíz nap előtti állapottal szemben itt mintegy százhuszezer métermázsányi javulás mutatkozik.

Zabból 10.73 millió métermázsát

már beszélni se tud. Estélig azok a porontyok még eleszik maga elől.

Három pár szem riadtan rebhent össze. A beteg arcát elborította a vér. Valami mérhetetlen düh, a harag láza kapta el, hogy ez a karatyoló vendég már sohasem akar elkotródni. Mért nem hordja el magát? Hát nem látja, hogy eleget volt itt? De Döményné nem mozdult. Megint kínálta a levesét és harmadszor is mondta: eleszik estig a porontyok. A három gyerek remegve figyelt. A beteg hirtelen megkapta a tányérát, odanyomta Döményné kezébe s elkezdte rikoltozni:

— Elvigye! Nem kell! Semmi sem kell magától! Menjen!

Döményné ránézett, hogy tán megbolondult. Azok a lázas szemek verték, korbácsolták tekintetükkel. A három gyermek is egy sorba állt, fenyegetve feléren. Döményné egy kis zavarral nézett körül, astán kiment. A folyosón levágta a tányért s megtaposta a kiömlő tyuklevesét. Dühöngött, mint egy boszorkány. Valósággal beordította az udvarba:

— Nem kell neki . . . Hát láttak már ilyen hálátlan teremést?

várhatunk, míg a június 25-iki becslés csak 10.62 milliót helyezett kilátásba, az 1901. évi hozam pedig 9.8 millió métermázsra volt.

Már most az a kérdés, hogy ezek a kedvező becslések beválnak-e? Erre a leglekiismeretesebben azzal felelhetünk meg, hogy feltétlenül megbízható magáninformáczióink szerint a miniszternek most előttünk álló becslését a *legszigorubb ellenőrzés mellett sem lehet tulvérmesnek mondani*, amennyiben minden magánjelentés megegyezik abban, hogy a miniszteri jelentés nem tuloz, mert Magyarországnak az 1902. év — ha az idő a legközelebbi napokban nem változik — egy minden tekintetben record-termést hoz. A legtöbb magántudósítás messze tulmegy a mintegy a miniszter becslésén s buzából 40—50 millió métermázsát jósol s valamennyi megegyezik abban, hogy 1888. óta nem volt buzára olyan nagy esztendő, mint az idei. A rozst is pompásnak mondja mind, árpára nézve pedig azt, hogy még egyáltalán nem volt belőle ily gazdag hozam s oly kiténő minőség, mint az ide. Adja az Isten, hogy így legyen, nagyon is ráfér erre a szegény évek óta válsággal küzdő országra!

Letartóztatott pénzhamisító banda.

Akik „koronákba” utaztak.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Debreczen, július 7.

A véletlen szeszélye kiténő fogáshoz juttatta tegnap a debreczeni rendőrséget. Hurokra került egy *szatmármegyei* pénzhamisító banda, mely 1 és 5 koronás pénzdarabok hamisításához szerzett be anyagot a debreczeni piacon.

Hárman a banda tagjai közül már a rendőrség foglyai, a negyedik alak azonban neszét véve a dolognak megszökött. A letartóztatott közkereseti gonosztevő-szövetség tagjai egyszerű földmives emberek: *Csizma Imre, Papp György, Bölinger János* — mindhármán *király-daróczi* dohányosok. A banda feje *majthényi* földbirtokos, *Siket Lajos*, a ki négy hamis koronások elkészítési kiadásaira jó előre ezer koronát esalt ki hiszékeny társaitól.

Letartóztatásukról s a kihallgatás eredményéről tudósítónk a következőkben számol be:

(Az áruló ital.)

A homoki bor hódító ereje nagyszabásu turpisságban utazó bandát juttatott tegnap a debreczeni rendőrség kezére. A vasuti állomás harmad osztályu várótermében tünt föl Nagy Sándor őrsparancsnoknak a négy vidéki atyafi, a kik alaposan beszeszelve egymást káromolták. Csandro intette előbb őket, majd igazolásra szólította fel a botrányt csináló idegeneket s mikor ezt kereken, de határozottan megtagadták, bekísérte a veszekedő, részeg embereket a rendőrségre.

Az előállított három vidékit — a

negyedik *Bölinger* János utközben — tovább állott, — *Szőcs* rendőrbiztos hallgatta ki. Feltűntek neki a gyanus ellentmondások és megmotázta szőrtarisznyáikat, melyek mindegyikében *ólomlemezeket és gipszport* talált.

Vallatás közben *Papp* Györgyben megszólalt a bor és elmondta, hogy mi járásban vannak tulajdonképen.

(Siket ur, a pénzgyáros.)

Hosszan beszélt el a tényállást. Ő. *Csizma* Imre és a megugrott *Bölinger* János — ugymond *Siket* ur, a pénzgyáros áldozatai. Kis otthonukban, *Király* — *Darócson* kereste föl őket egy ismerős asztalosmester társaságában, a ki *Siket* Lajos földbirtokost, mint pénzgyárost vezette be hozzájuk.

Bizalommal voltak *Sikethez*, a ki jóhiszeműségükkel visszaélve csakhamar 1000 koronát esalt ki tőlünk a pénzhamisításhoz — előzetes szükségletek fedezésére. Nekik, a kik *Gerzson* Kázmér uradalmában élőködnek nem volt meg ugyan a kellő pénzértékük, de váltót állítva ki, pénzt vettek föl a nemes ezéla a szathmári takarékbán.

Siket Lajos, hogy jobban elbolondítsa az együgyű tanyai embereket, gyártott is nekik egy koronásokat, melyeket minden baj nélkül hoztak forgalomba. Majd ide esalta őket — *Debreczenbe*, hogy anyagot szereznek be.

(Az éjféli eskü.)

Csizma Imre dohányos hasonlóan adta elő a dolgot. Arra a kérdésre, hogy miért nem jelentették fel a pénzhamisítási bűnre csábító *Siketet*; érdekesen adta elő, hogy május elsején éjjel 12 órakor lehipta őket *Siket* Lajos a *Majtényi* kastély pinczéjében s ott a következő esküt mondatta el velük:

En *Csizma* Imre esküszöm, hogy a pénzgyártás titkát senkinek soha el nem mondom. Ha ezen eskümet megszegném, válják bennem vízzé a vér és pusztuljak el a sátán legborzasztóbb nyavalyái közepette.

Ez az eskü tartotta vissza őket attól, hogy a titkot földerítsék.

(Siket — tagad.)

A banda vezére, *Siket* Lajos kihallgatása következett sorra. — Megtalálták nála az 1000 koronát is, mindössze annyi hiányzott, a mennyiért itt, *Debreczenben* ólomlemezeket és gipszport vásároltak a *Komlóssy* Lajos czégnél. Kabátja belső zsebében irodalmi kincsét rejtegetett a rozsvet utra tévedt emberegy verses könyvet: „Zavaros időkől.” — Regényes verses elbeszélés, XXVII énekben, — ez volt a czím.

Tagaddott mindent, mindössze annyit ismert be, hogy mikor bekisérték, az uton meg akarta vesztegetni a rendőröket.

A pénzhamisítási tervről mit sem akart tudni, sőt letagadta azt is, hogy *Usizmat* és *Pappot* valaha az életben látta volna. A töredelmes vallomásokkal szemben azonban hiábavaló volt a makacs ember hazug tagadása s *Végh* Gyula h. főkapitány, a bűnügyi osztály vezetője elrendelte mindannyiuk *letartóztatását*.

(A vizsgálat.)

Az elfogott pénzhamisítók ügyében széleskörű nyomozatot indít a rendőrség. Táviratilag kereste meg a letartóztatottak születési és illetőségi hatóságait — tudatva velük a sikerült fogást.

Kiterjed a nyomozat abban az irányban is: miért jöttek ép *Debreczenbe* bevásárolni? Ninesennek-e itt büntőrsai

s nem-e hoztak tegnapi szereplésük alkalmával saját gyártmányu koronákat forgalomba?!

A vizsgálatot *Végh* Gyula h. főkapitány vezeti és körültekintő, agilis ügybuzgalmával valószínűleg már a mai napon teljesen világosságra hozza mindazt, a mi ez időszert ebből az ügyben még homályosnak látszik.

UJDONSAGOK.

Ne váljunk el! . . .

A bíró szobájából.

A most itt működő *Tarka Szinpad* pompás műsorában van egy fenti czímű, kacagató törvényszéki jelenet, melyet a *Tarka Szinpad* kiülő gárdája nagy hatással adott elő tegnap este is a *Bika* dísztermében. Hasonló pompás jelenetnek voltunk tanúi tegnap a *debreczeni* törvényszék egyik bírájának szobájában.

A bonyodalom persze nem oly meszteri, hatásra épült, de maga a jelenet elég mulattató. Ime:

A törvényszéki épületben egyik bíró ajtaja előtt fehér batisztruhás, szép asszonyka tipegett föl s alá, míg a folyosó ablakából egy éltesebb, szigorú tekintetű, kissé elhízott urasszony bámult ki az udvarra. A vonásai első tekintetre nyilvánvalóvá tették, hogy a menyecske édesanyja. Mikor elunta a csöndes szemlélődést, odaintette az asszonykát s idegesen sziszegte feléje:

— Tehát így lesz, amint mondtam: nem és nem?

A menyecske dureszán fordul el anyjától s aközben benyílt az ajtó. A bíró maga szólta ki a folyosóra udvariasan:

— Kérem nagysádtokat . . .

A hölgyek besuhantak a bíró szobájába, hol az íróasztal előtt meggörnyedt, bánatos, de esinos arcu férfi állt, földre szegezve a tekintetét. Az asszonyka és az édesanyja helyet foglaltak a széken, a férfi pedig lopva-titkon nézegetett feléjük, míg a bíró hivatalos komolysággal meg nem szólalt:

— Tehát kezdjük a tárgyalást . . . Nagysád férje — s a férfi felé, majd a menyecske felé fordult — engesztelhetetlen gyűlölet alapján kéri házasságuk felbontását. Azért idéztem meg önöket — ne tessék sirni nagysád — azért idéztem meg önöket, hogy megkérdézzem . . .

— Adolf! — zokogott fel fájdalmasan az asszonyka.

— Bocsánat — folytatta a bíró színtelen hangon, mintha somnás pörben hozna marasztaló határozatot — azt akarom mindenekelőtt kérdezni öntől uram: fenntartja-e a keresetében kifejezett kérelmeit?

A férfi erre a szóra hirtelen felkapta a fejét s némán, sápadtan, szinte alásatosan közeledett az asszony felé. A csöndesen zokogó menyecske előtt lehajolt s megcsókolta a felesége vékony, fehér kezét.

— Mindent visszavonok, mindent megbántam — szólta elfogultan.

A komoly bíró szinte megdöbbsent a szokatlan jeleneten, a szigorú mama idegesen tépdeste a zsebkendőjét, az asszonyka pedig meglepetésében hol siert, hol kacagott, hol meg össze-vissza

csókolta az ura kezét, arcát és szemét.

— Tehát? — fordult feléjük kíváncsi türelmetlenséggel a bíró.

A mama ekkor hirtelen karaggal felpattant a helyéről, de az asszonyka gyöngéden visszatartotta és alig hallhatóan szólta:

— Én szívesen megyek az uramhoz, örömmel megyek, csak . . .

Es könyörögve nézett az anyjára, a ki zordonan ült helyén s kinek lázasan mozogtak az ajkai:

— Nem, nem!

— Kérem nagysád — szólalt meg a bíró — mi az a csak?

— . . . Örömmel mennék — folytatta a menyecske, — csak a mama engedné.

A férj, a feleség és a bíró kéréleg fordultak a szigorú asszonyság felé, aki szó nélkül, köszönés nélkül sietett ki az ajtón, utána pedig boldogan, egymáshoz simulva, mint két szerelmes gerle, haladt a kibékült pár egyenesen a férj lakására.

Dicséret Debreczenről.

Egy angol gazda levele.

A Magyarországon járt angol gazdák alig bírtak betelni a mi országunk, de különösen Debreczen dicséretével. Már többen írtak levelet Debreczenbe s mindannyian igen melegen emlékeznek meg a debreczeni fogadtatásról; sőt egyik előkelő angol lap, midőn beszámolt az angol gazdák magyarországi látogatásáról, föltűnően hosszan foglalkozott különösen a Debreczenben töltött két napról s itt tapasztalt vendégszeretetről.

Most pedig rendkívül érdekes levelet írt az egyik angol, illetőleg skót gazda ki az angol társasággal itt Debreczenben járt, *Csiky* Lajos theologiai dékánhoz. *Csiky* Lajos — elhagyván a levélnek magánjellegű részét — közérdekű voltánál fogva, ime közöljük az érdekes levél közérdekű részleteit:

Angol utazó társaságunk tagjai, amint, hogy ez nem is lehetett másként, kivétel nélkül mindannyian megvoltak Magyarországon, különösen pedig Debreczenben való fogadtatásukkal elégedve, mely több és nagyobb volt, mint a hogy azt a körülmények szerint megérdemelték. Ha alkalma kerül reá, tanár karnak szíveskedjék üdvözlőmet átadni K. L. urnak. Mondja meg nekik, hogy sokáig vissza fogok e látogatásra emlékezni, és ha közölük, vagy barátaik közül elő valaki Skóciába, remélem, hogy alkalmat fognak nekem nyújtani a társaságunk iránt mutatott szíveség, némi részben való visszaadására. K. M. ur arra kért föl, hogy ha bármit írok is Magyarországról, küldjem meg azt nekik. Szíveskedjék neki megmondani, hogy most nines időm az írásra, de a télen valószínűleg sort kerítek arra, amikor aztán nem fogok kérelméről megfélekedezni. Tölkértek, hogy a „Skót nemzeti gazdasági Társulat évkönyvei számára írjak, jelentést a magyar óvári és parlagi gazdasági iskolákról. E cikkem nem fog megjelenni nyomtatásban 1903. április hónapja előtt, de akkor aztán be fog hatolni a skót farmerek házaiba, hol azt bizonyára, figyelmesen el fogják

olvasni, a mennyiben tudom, hogy irataim iránt a skót farmerek általában meleg érdeklődéssel viseltetnek. Tévedések kikerülése czéljából, és esetleg egyes általam kihagyott dolgok pótlása végett, szeretném ez iratok kefelevonatát, ha az idő engedi, megküldeni az illető iskolák igazgatóihoz.

Valószínű az is, hogy írok majd egy cikket a magyarországi magvizsgáló állomásokról és hogy ottani látogatásomról egy vagy több felolvasást fogok tartani. Egyik gazdasági lapunk fölkért, hogy írjak beléje egy cikket utazásomról, de mivel azt azonnal szeretnék megkapni, most nem teljesíthetem e kérelmet. Ha későbbben újra kérik, szívesen megírom a cikket.

Hazajöveletem óta teljesen összeállítottam utazásaim közben tett jegyzeteimet, melyek lehetőleg minden mozzanatra kiterjeszkednek *Dymond* ur, társaságunk vezetője, néhány nappal ezelőtt elkérte azokat tőlem és én elküldtem neki, mivel ő, mihielyt csak lehetséges lesz, részletes tudósítást szándékozik utazásunkról írni.

Itt még most is nagyon hideg van; a június hónapi levelem keltéig (június 22) olyan hideg volt, amilyenre ez országban senki sem emlékezik s az időjárás közeli javulására alig lehet reményünk; minden veteményünk 14, egész 21 nappal hatrább áll most a szokott beérési időnél.

Ismételten megköszönvén önnek s Debreczen lakosságának társaságomhoz s hozzám való szíveségét, mely tisztelettel maradok

híve

Speir János.

Eddig a levél. *Speir János* pedig Skócia legnagyobb városa, Glasgow mellett Newtonban, a Newton farm tulajdonosa, ki levele élén földbeclőnek nevezi magát, gazdag és előkelő ember lehet, mert birtokára távirtda és telefon vezet be s ki kiválóan finom, előkelő modorral és valódi gentlemanra valló szívélyességgel az angol utazó társaság egyik legrokonszenvesebb tagja volt.

* **A levéltár vendége.** Érdekes vendége van tegnap óta *Debreczen* város levéltárának. *Komáromy* András, a híres *Komáromy* György fia — a jeles történetbuvár tanulmányozza a levéltár régi boszorkánypörökre vonatkozó adatait. — Tudós *Komáromy* András legutóbb 1894. évben járt nálunk s akkor is levéltári kutatásokat végzett. Munkáját, melyhez most gyűjti az adatokat: „A magyar boszorkánypörök történetét” a Magyar Tudományos Akadémia fogja kiadni.

* **Tizenhárom éves öngyilkos.** Fiatal tanuló gyerek akart megválni tegnap az élettől. *Nagy* Sándornak hívják az alig tizenhárom esztendő öngyilkosjelöltet, a kit az busított el végleg, hogy a gazdája *Szibriner* Mihály többször ad neki verést, mint ételt. Tegnap egészen elszánta magát és feloldott egy esomó kénes gyufát ivóvizben és fölhajtotta a méregpoharat. Jajszavára vették észre a tragédiát a háziak és telefonon értesítették a rendőrséget, mely beszállította a fiatal halál-akarnokot a kózkórházba. Az öngyilkos gyerek már jól érzi magát s egyetlen vágya, hogy sose lássa viszont a mestert, a kinek lábszija elől s sirba akart menekülni.

* **Adókiivetés Debreczenben.** A debreczeni pénzügyigazgató, *Faust* Elek bejelentette a városi közigazgatási bizottságnak, hogy az I., II. és IV-ik osztályu kereset adó-kivetést befejezték és a lajstromokat előírás végett áttették a városi adóhivatalhoz. A pénzügyigazgató azt is bejelentette, hogy a ház általános jövedelmi pótdadó kivetését, az általános házbéradó ügyében hozandó másodfoku döntésig felfüggesztette.

* **Tisztújítás H.-Szoboszlón.** Hajdu-Szoboszló város képviselő-testülete nem-sokára tisztújító közgyűlést tart *Rásó* Gyula kir. tan. alispán elnöklete alatt. Mint értesülünk a városban már megkezdődtek a mozgolódások a választások körül, bár lényeges változást nem várnak a tisztújítástól. A város polgármesterét, *Fekete* Sándort előreláthatólag ismét egyhangulag megválasztják. Mint halljuk, a polgármester általános szeretetnek és népszerűségnek örvend. Tisztügyész valószínűleg ismét *Hetey* Ignác lesz, a tanácsnoki állásokra pedig *Oláh* Miklós és *Vácz* Ferenc mostani tanácsnokokon kívül más pályázó nem akadt. Mint lapunknak írják, egyhangulag lesznek megválasztva: *Cseke* Gábor adópénztárnok, *Jeges* János árvagyám, *Sághy* Eerenz házi pénztári ellenőr, *Zakar* Sándor és *Fehér* Gábor árvaszéki ülnökök ellenjelölt nélkül állanak. Megválasztatásuk bizonyos. Az alkapitányi állásra *Körner* Géza eddigi alkapitányon kívül mint hírlík, *S. Czegléd* János tekintélyes fiatal földbirtokos és *Tokay* József rendőrkapitányi fogalmazó is fognak pályázni. A házipénztárnoki állásra számos pályázó van. De valószínűleg *Czegléd* István a jelenlegi pénztárnok kerül ki győztesen a küzdelemből. A városi orvosai állásra két nagy párttal rendelkező orvos pályázik: *Kiss* Sándor dr. és *Molnár* Gyula dr. A városi gazdai állásra *Tóth* Ferenc és *Márton* János városi képviselők pályáztak. A mérnöki állásra még nincs jelentkező. A választás e hó vége felé lesz.

* **Schwicker Henrik halála.** *Schwicker* Henrik dr. a szebenmegyei keresztényszigeti kerület országgyűlési képviselő, a ki a szász tulzók sorában foglalt helyet, mint azt mást helyen megírjuk, meghalt. Halála hírére a képviselőház ma kitűzte a gyászlobogót. Az elhunyt nyugdíjas tanára volt a budapesti V. ker. kir. kath. gymnasiumnak és egyik fia ma is tanár. Ennek ellenére nem igen igyekezett rokonszenvet kelteni honfitársai között. Külföldi lapokban írt cikkei miatt és a házbán kivetett magatartásáért is ellenszenves volt a képviselőházban, a hol a szászokon kívül ugy szólván senkisémet érintkezett vele. Halálával megüresedett a Szeben-megyei keresztényszigeti mandátum, amelynek betöltése iránt ma Apponyi Albert gróf már intézkedett is.

* **Az iparos ifjak Bösörményben.** A debreczeni iparos ifjak önképző körének dalköre vasárnap Bösörményben tartott dalestélyt az ottani nagyvendéglő disztermében. A bösörményi közönség szép számban jelent meg a dalestélyen és mindvégig a legnagyobb elismeréssel adózott a debreczeni iparos ifjaknak. — Ugy az egyes, mint a közös énekszámok, valamint *Kaliczki* Ernő, *Vértessy* Gyula

és *Madarász* Gyula szavatai nagy hatást keltek. A dalestély után tánc volt, majd a hajnali vonattal a debreczeni dalárdisták elutaztak Bösörményből, ahol oly kedves és emlékezetes fogadtatásban részesültek.

* **Schwitzer tábornagy Debreczenben.** *Lovag Schweitzer* Lajos tábornagy, a temesvári hetedik hadtest parancsnoka *Cholerus* Emil vezérkari ezredes kíséretében tegnap este Debreczenbe érkezett. A mai napon vizsgálatot tartott a közös ezredek fölött és holnap elutazik Debreczenből.

* **Rablógyilkos merénylet az országúton.** A körmendi esendőrség táviratban közölte tegnap a debreczeni rendőrséggel egy vakmerő rablógyilkossági merényletet, amely *Cseb* és *Zalaszentgyörgy* közötti országúton történt. *Koh* Imre zala-lövői baromfikereskedő (tyukász) az áldozat. Egy uriasan öltözködött ember kérezkodott fel a kocsijára *Cseb* és *Zalaszentgyörgy* között, az ismeretlen revolvért rántott elő és négyszer rálőtt *Kohra*. Három lövés találta a szerencsétlent, aki veszedelmesen sebesülve össze esett. A lövések zajára a lovak megvadultak, a mire a merénylő megijedt és leugrott a kocsiról anélkül, hogy rabolni tudott volna. A merénylő közép termetű, 18—20 év körüli. Fekete kangarn kabátot, barna pantallót, fekete puha kalapot és ezugos czípőt viselt. E hó 5-én látták a körmendi állomáson, ahol jegyet váltott.

* **Összeégett asszony.** Sulyos szerencsétlenség ért tegnap este — mint budapesti tédósítónk táviratozza — egy 21 éves fiatal asszonyt. *Jónás* Gusztáv aranyműves felesége. Madách-uteza 38. számú lakásán magára rántotta az égő spiritusz gyorsforralót, amitől egészen lángba borult. Amikorra elolthatták, teljesen összeégett. Haldokolva vitték a Rókus-kórházba.

* **219031 beteg.** Budapestről jelenté tudósítónk: A *Duna balparti* kórházak II. negyedévi kimutatását tegnap terjesztette be a fővárosnak *Müller* Kálmán, a balparti kórháznak igazgatója. E kimutatás szerint a balparti kórházakban az elmúlt negyedévben összesen 16194 egyén nyert ápolást és pedig a szt. Rókus kórházban 7745, a szt. István kórházban 7437, a szt. László kórházban 1012. Az ápoltak közül meghalt 710. Az ápolási napok száma a Rókus kórházban 104481, a szt. István kórházban 102763, a szt. László kórházban 11787, összesen 219031.

* **Orth János legeadaja.** *Orth* János misztikus eltűnése még egyre foglalkoztatja a fámát. Itt is ott is tudni vélnék róla valamit: az egyik, hogy hajójával elveszett az oceánokon; a másik, hogy még mindig él. A párizsi *Le Rappel* egy bécsi sürgönyt közöl, amely teljes bizonyossággal adja hírel, hogy *Orth* János még él s miután hajóját, a *Santa-Margariát* eladta. Japánban telepedett meg szeretett feleségével — A bécsi távirat még azt is elmondja, hogy *Orth* János szülei igen jól tudják, hol tartózkodik a fiuk.

* **A kórház-utczai jósdá.** Ki sem hitte volna, hogy a *delfi* jósdának *Debreczenben* is van fiókja. Tegnap azonban bebizonyult. A rendőrséghez névtelen följelentés érkezett, hogy a kórház-uteza 15-ik számú házbán lakó *Dózsa*

Györgynek kártyavetési jövedelemből két dísznó hizik az udvarán. A bűnügyi osztály nyomozata igazat adott a levélírónak s a rendőrség jóvoltából tegnap bezárult a kártyajósda, a dohánygyári leányok kedvencz orakuluma.

* **A magyar ipar.** Darányi földmivélségi miniszter a gazdasági egyesületekhez a következő fölhívást intézte: Régióta érezhető hiány volt, hogy a hazánkban gyártott talajművelő kertészeti eszközök a czélnak nem felelnek meg teljesen, miért is a legtöbb állami intézet és kertészet külföldről, kivált a Ditmár-féle heilbronni gyárból volt kénytelen ebbeli szükségletét fődözni. Ujabb időben a gr. Csáky-féle prakfalvi vasgyár (Prakfalva, Szepes vármegye) buzdításomra oly talajművelő kertészeti eszközöket állított elő, a melyek a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetben kipróbáltatván, formájukra nézve czélszerűeknek, anyagukra nézve pedig szolid és szilárd alkotásuaknak és jól használhatóknak bizonyultak. A fölhívás felsorolván az egyes szerszámokat, így végzi: A midőn e körülményt a t. Egyesület figyelmébe ajánlom s közlöm, hogy az állami intézeteket és kertészeteket ezen megfelelőknek bizonyult hazai eszközök használatára utasítottam; — egyben fölkérem a t. Egyesületet is, hogy ez eszközök elterjesztését saját katáskörében a maga részéről is előmozdítani sziveskedjék.

* **A kereskedő ifjak estélye.** A debreczeni kereskedő ifjak dalköre — mint megirtuk — szombaton este, folyó hó 12-én a *Dobos* pavillonban dalestélyt rendez. A rendezőség nevében Erdélyi István ez uton kéri a közönséget, hogy akik netalán tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak: ez iránt nála, az egylet helyiségében sziveskedjenek jelentést tenni.

MULATSÁG.

A máv. altiszti-kör műkedvelő előadása. A debreczeni máv. altiszti-kör saját könyvtára javára folyó hó 12-ikén, szombaton a *Margit-fürdő* dísztermében műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Az előadás alkalmával színre kerül Az *árendás zsidó* ez. népszinmű. Az előadásban mintegy huszan vesznek részt a műkedvelők legjavából, a mi arra enged következtetni, hogy igen sikerült előadásban lesz része a közönségnek. A rendezőség már szétküldte a meghívókat, melyen a színlapot is ismertetik.

Az „István“ gőzmalom munkások táncvigalma. Vettük a következő meghívót: Az „István“ gőzmalom társulat munkásai önképző és segélyző-köre 1902. évi július hó 19-én a „Margit-fürdő“ dísztermében saját segély alapja javára *Dalestélylyel* egybekötött *táncvigalmat* rendez, melyről kívül ezimzettet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személyenként 1 korona 20 fillér, előre váltott jegy 1 korona. Jegyek előre válthatók: az „István malomban az elnökségnél. Glück Izidornál Péterfián (Bábaképző épület és Kántor István kereskedő, Hadház-utczán. Félül-

fizetések köszönettel fogadtatnak és hirlaplag nyugtáztatnak.

A dalestély műsora:

1. *Turista induló*, Sz. Nagy Józseftől. Éneklő a dalárda.
2. *Komoly szavaltat*. Szavaltja Rózsásy László.
3. *Népdal egyveleg*, Fövényesitől. Éneklő a dalárda.
4. *Vig ssavaltat*. Szavaltja Gaál Gyula.
5. *Magyar dalok*, Pásztortól. Éneklő a dalárda.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Tarka Szinpad.)** Az örök vig muzsa derék szószólói, a Tarka Szinpad személyzete már három estén gyönyörködtette a debreczeni közönséget a Bika szálló dísztermében. Az érdeklődés mindinkább fokozódik, de föltötte méltóan, amennyiben szellemesebb, kacagtatóbb apróságokat még aligha mutattak be Debreczenben. A Bika szálló termét azonban elhagyja a Tarka Szinpad a mai napon, amennyiben nyár idején nem alkalmas a zárt helyiség szinpadit játékra. Az *Angol Királynő* nyári kertjébe vonult át a társaság ma este, ahol a pompás esti levegő éri és a hol sziporkázó szellemességekben lehet része a Tarka Szinpad közönségének. Alkalmas kis szinpadot rendeztek be a kerthelyiségben ez alkalomra, a közönségnek pedig a lehető legkényelmesebb helyiség áll rendelkezésére.

TÁVIRATOK.

A királyok találkozására.

Bécs, július 7. *(Saját tudósítónktól.)* A N. F. P. megezáfolja azt a hirt, hogy királyunk találkozni fog az olasz királlyal a tiroli *Aturtában*.

Garibaldi fiának balesete.

Róma, július 7. Garibaldi Menotti tábornok, a nagy szabadsághős fia, caranoi birtokán egy kutat vizsgálván, belezuhant a 12 méter mélységű kutba. Súlyosan megsebesülve huzták ki a szerencsétlenül járt tábornokot. Állapota életveszélyes.

Chamberlain balesete.

London, július 7. *Chamberlain* ma délután kikocsizott, miközben az egyik ló elbukott s *Chamberlain kiesett a kocsiból és homlokán súlyosan megsérült.* — A sebesültet kórházba vitték, a hol sebét bekötötték.

Öngyilkos önkéntes.

Károlyváros, július 7. *(Saját tudósítónktól.)* *Prajnovich* Gyula önkéntes tizedes boldogtalan szerelem miatt ma mellbe lötte magát.

Óriási tüzvész.

Chicago, július 7. A *Swift* és társa husszállító czég épülete, a melyben a czég nagykereskedése és irodái vannak, leégett. A kár egy millió dollár. Az *Interocean* című lap azt jelenti, — hogy az Egyesült Államok nagy huskereskedő társaságainak szövetekezése befejezett dolog. — A szövetség élén *Rocaefeller* áll. Tárgyalások vannak folyamatban a végett, hogy végleges megegyezést hozzanak létre a *Swift* és *Armour* czégek egyesítésére nézve, amelyek az utolsó időben döntő befolyást szereztek a többi huskereskedő társaságokra.

Agyonvert kereskedő.

Szegzárd, július 7. *(Saját tudósítónktól.)* *Márton* Kálmán szegzárdi vaskereskedőt, a mikor kocsin hazafelé tartott a halasi vásárról, Szegzárdon a vámház közelében éjfél tájban orozva megtámadták és 15 fejszecsapással agyonverték. A csendőrség alapos gyanuokok alapján az agyonvert kereskedő Nagy Sándor nevű kocsisát letartóztatta.

Szökés a börtönből.

Kassa, július 7. *(Saját tudósítónktól.)* A kassai ügyészség II-ik emeleti fogházából *Rajkevszky* Szaniszló híres betörő 14 czentiméter széles és 26 czentiméter hosszú lyukon keresztül az éjjel bámulatos ügyességgel megszökött. Az őrség észrevette a szökést és a rendőrség segítségével elfogta a betörőt.

A szaloniki földrengés.

Konstantinápoly, július 7. A lapoknak a szaloniki földrengésről szóló jelentései török jelentések szerint tulzottak. Szalonikiban, Nerekopban, Raszlokban, Petricsben, Menlikben, Karafériában, Gyevgyelüben, Strumicában, Vodenában, Denirhisszában. Szerreszben és Drinápolyban ismételten voltak földrengések, úgy, hogy néhány épület megromgálódott. Emberéletben nem esett kár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az újvárosi főjegyző dolgai.

Kaszás József a törvénytörés elött.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 7.

A *b.-újvárosi* főjegyzőnek gyakran akad dolga Debreczenben, az igazságügyi palotában. Eddig csak a járásbírósnál szerepelt mint vádlott, de az Isten, helyesebben: jó maga, immár felvitte a dolgát az emeletre, t. i. a törvénytörés

elő, a hol ma hivatalos hatalommal való visszaélés büntette ezimen emeltek vádat Kaszás József ellen. Az ügy összefüggésben áll a régen vajudó Ferenczy-Kaszás-ügygyel, bár szála visszanyulnak a fősztolgabíróóságig. — Ezuttal nem Ferenczyvel, hanem egy Ferencz István nevű állatorvossal akadt baja Kaszásnak és az állatorvos feljelentése alapján került a kir. törvényszék elé. Általános érdeklődés közepette folyt le a tárgyalás Oláh Miklós dr. elnöklete alatt. A vádhatóságot Bálint Zsigmond dr., kir. alügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Ozory István védte. Az ügy előzményei egyébként a következők:

Bleier Adolfnak a balmaz-ujvárosi Lászlóháza tanyán bérlete van és nagy sertéskereskedést is folytat. — Ferencz István állatorvos, aki a múlt év október havában b.ujvárosi községi állatorvos volt, egy beteg borjut ment megvizsgálni Lászlóházára. A majornál meglátta, hogy döghussal nagyban foglalkozik néhány ember, amint a kut mellett eltakarítani igyekeznek egyes dögrészeket. Megkérdezte az emberektől, hogy mi az, mire azok ezt felelték, hogy a sertések hullanak és hogy nagyban uralkodik a dögvész a telepen.

— Hát a többi dögrész hol van? kérdezte az állatorvos.

— Nem szoktuk elásni, feleltek az emberek — mert széthordják a kutyák, a zsiros részeket pedig ki szokták sütni.

A eselédék aztán elmondták az állatorvosnak, hogy mindannyian használják a döghusokat. Az állatorvos ezért jelentést tett Bleier Adolf bérlő ellen a községi előljárárságnál.

A feljelentés Kaszás József kezéhez került, aki ahelyett, hogy betérjesztette volna az illetékes hatósághoz, maga elé idézett néhány eselédet és azok kihallgatása után a feljelentést levéltárba helyezte, mint alaptalant. Ferencz István állatorvos bizott a maga igazában és tovább ment a feljelentéssel, mire a fősztolgabíróóság Bleiert száz korona pénzbírságra ítélte állategészségügyi kihágás címén. Kaszás ellen pedig — mivel a feljelentést visszatartotta — hivatalos hatalommal való visszaélés miatt adott be feljelentést a kir. törvényszékhez.

A tegnapi tárgyalás során a törvényszék kihallgatott mintegy tíz tanut. Kaszás azzal védekezett, hogy alaptalannak látva a feljelentést, nem akarta vele zaklatni a fősztolgabíróóságot. Mikor látta, hogy ez a védekezés nem áll meg, azzal hozakodott elő, hogy attól tartott, hogy elrendelik a sertés zárlatot és ő nem akart a községnek kárt okozni. A tárgyalás során kifejezett gyanuok azonban az volt, hogy valamelyes okból megakart menteni vele Bleier Adolfot az elítéltetéstől. Bálint Zsigmond dr. ügyész ilyen értelemben mondott vádbeszéde. Orosz István dr. igen hatásos védbeszéde után a törvényszék Kaszás Józsefet a váp alól felmentette.

§ **A vitás váltó.** Tóth János sertés-kereskedő régébbi üzleti összeköttetésben áll Kestenbaum (Keleti) Armin malomtulajdonossal. Egy alkalommal Tóth átadott Kestenbaumnak egy 775 koronás váltót, melyet Kestenbaum leszámított. Midőn Tóthnak a váltót presentálták, beváltotta ugyan, de mert azt vitatta, hogy ő azért adta át Kestenbaumnak a váltót, hogy arra neki, t. i. Tóthnak kölcsönt szerezzen, fenyítő feljelentést tett Kestenbaum ellen a büntető bíróságnál *csalás és sikkasztás* miatt. Tegnap volt ebben az ügyben a tárgyalás a debreczeni kir. törvényszéken, Oláh Miklós dr. törvényszéki bíró elnöklete alatt. A tárgyalás folyamán Tóth fentartotta vgdját s azt vitatta, hogy a kérdéses váltót azért adta át Kestenbaumnak, hogy leszámítottassa és a pénzt adja át neki, a panaszosnak, míg vádlott leszámítottatta ugyan a váltót, de a pénzt magának tartotta meg. — Kestenbaum Armin ezzel szemben azzal védekezett, hogy a váltót a Tóth tartozásába kapta s ha le is számítottatta, joga volt a pénzt megtartani. — Négy tanut hallgattak ki az ügyben, a kik mind terhelőleg vallottak ugyan a vádlottra, de a vád még sem nyert bebizonyítást, minek folytán Lukács Emil dr. hatásos védbeszéde után a törvényszék a vádlottat *fölmentette*. A fölmentő ítélethez Lukács Emil dr. jogi érvekben gazdag, sikerült védelme nagyban hozzájárult.

A közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Néhai boldog emlékezetű férjem elhalálása alkalmával annyi bensőséggel s oly nagy arányban nyilatkozott meg rokonaink, barátaink, ismerőseink részéről az igazi részvét, hogy külön-külön arra válaszolni megtört szívemmel nem tudok, nem bírok — engedjék meg — hogy a nyilvánosság felhasználásával fejezzem ki legmélyebben érzett köszönetemet egyeteknek, egyeseknek s mindazoknak, kik igaz részvétükkel bánatomat s fájdalmamat enyhíteni kegyesek voltak. Debreczen, 1902. július 7. özv. Torday Gáborné és családja.

VEGYES HIREK.

○ **Huszezer koronát kért a királytól.** A múlt év őszén szabadult ki a katonasorból Buotz Gyorgye oroszjenői oláh legény. Nagyon megszerethette katona évei alatt a király kenyerét, mely minden nap fizetség nélkül kijárt. Mikor hazakerült, arra a merész gondolatra ébredt, hogy levelet ír királyhoz, ki neki három hosszú évig ingyen adta az ellátást, s kis segítséget kér. Ökönyi betűkkel levelet fogalmazott meg, melyben — minden szerénységet félre téve — tizezer forintot kért egy ház vételre, vagy a mint ő ki fejezte, a mostani értékben huszezer koronát. Levelében azt is megjegyzi az elnős fiu, ha esetleg a királyt őt látni akarná, úgy írjon, — s itt megadja a címet — s ő azonnak felutazik bemutatkozni. A kabinet irodából a napokban érkezett vissza Bihar vármegye törvényhatóságához a levél — minden megjegyzés nélkül. Így Buotz Gyorgye

lemondhat a koronaértékű tizezer forintról, mert a levelét a levéltárba helyezték.

○ **Egy látszólagos házasság.** Furesa házasságról ad hirt a berlini Kl. Journ. Nemrég egy lapban a következő kishirdetés volt olvasható: „Egy distinguált hölgy grófi címet akar szerezni házasság által kárpótlás mellett.” Az illető hölgy egy Amerikából nemrég visszatért, egyszer már elvált színésznő, ki a Belle-Alliance-tér közelében lakik. Ele tének legnagyobb vágya, hogy mint grófné szerepelhessen a világ előtt. A hirdetésre csakugyan jelentkezett egy valóságos gróf, aki nagyon szerény viszonyok közt abból a havi 60 márkából tengeti életét, melyet rokonai adnak neki kegydíjúl. A színésznő s a gróf közt a következő szerződés kötött: A házasság csak látszólagos lesz. Azon a napon, amikor a színésznő az illető tisztviselő kijelentése szerint grófnévá lesz, a gróf kap 500 márkát. A gróf a grófnét nem fogadja magához. Rögtön a házasság megkötése után a grófné Ostendébe utazik. Mialatt a grófné Ostendében tartózkodik, a gróf Berlinben házasságtörést követ el, amiről egy detektív értesíti. A grófné válopert indít. A törvényszékileg kimondott házassági válás napján a gróf 5000 márkát kap. A gróf és a színésznő e hó 1-én mentek egy közjegyzőhöz. Ott megollápitották a vagyonszétválás kizárását, mert a leendő grófnénak jelentékeny vagyona van, melyet egy korábbi tisztelőjétől örökölt. A színésznőnek grófnévá nyilvánítása e héten történik meg. A válás állítólag a hannoveri törvényszék előtt történik, mert a gróf, mint „állítólagos férj” Berlinben már ismeretes.

○ **A becsületes emberek hazája.** Van egy ország, ahol nincs se börtön, se rendőrség. Ez az ország Izland. Az emberek itt oly becsületesek, hogy sem rend fenntartása, sem a tulajdon megóvása végett nincs szükség örökre sem olyan helyekre, ahol a gonosztevők leüljék a rájuk rótt büntetést. Izland története ezer esztendő alatt mindössze két lopást jegyzett fel. Az egyiket egy benszülött követte el, aki több birkát lopott. Minthogy azonban azért követte el, hogy kenyeret adhasson éhező családjának, megelégedtek büntetés képpen a gyalázzattal, amely eselekedetével össze volt közve. A másik esetben tizenhét birkát loptak el. Miután a tolvaj most jómódu ember volt, arra ítélték, hogy az okozott kárt megtérítse, minden ingóságát tegye pénzzé, azután vegye a sátorfáját és hagyja el az országot, ha csak nem akarja, hogy kivégezzék. A tolvaj ki is vándorolt nyomban. Az igazságszolgáltató fórum adandó esetben a sheriff, akinek ítélete ellen a Reykjavik fővárosban levő három bíróból álló törvényszékhez lehet fölebbezni, a legfőbb fórum pedig, a melyhez büntető, de főképp polgári ügyekben fordulnak, Kopenhagenában itélkezik, miután Izland Dániához tartozik. Panaris szigete, a mely egyike a lipari szigeteknek, hasonlóképpen abban a szerencsés helyzetben van, hogy sem börtöne, sem rendőre nincs. De nincs is a szigeten se koldus, se gonosztevő egy sem.

○ **Mit visz a katona.** A katonának így nyári időben, ha a nagygyakorlatok előszele fujdogál, naphosszat kell cipel-

Szines és fehér Batiszt
Mosó Blousok remek választékban
olesón kaphatók a
Párisi divat áruházban
a főposta mellett.

**Divatos
női mosó ruha szövetek:**

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .

SZINES

ANGOLVASZNAK

COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-

FOULARD, SAVANNAH,

CHINE CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.

és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-

VÁSZNAK

15 krajczártól

22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégénél
Debreczen, Rózsater.

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe — nízásra
évek óta kiismert legjobb és legkényel-
mesebben berendezett 4 ülésű „Landauer
kocsi” fogatokat mérsékelt árban meg-
rendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal
előre Miklós **Görög** fogatok tulajdonosnál
Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta
2 kocsi indul: Szász-Régenből reggeli 7
órás vonattal Rotosnyán megebedelve,
Ó-Tepliczán lóváltással este 7 órakor
Borszékbe érkeznek.

Sürgőnyezim: **GÖRÖG** Landauer
Szász-Régen.

Zwack-féle

U n i k u m

legjobb gyomorerősítő likőr
vörös keresztrel.

kapható:

Czeglédy és Polgárnál.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogszímen alapulnak, pl.
reklamáció mint családfentartó, öröklői
mezőgazdaság birtokosai kivételes sza-
badságolások, kivételes nősülési enge-
délyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, il-
letőségi és tiszti ügyekben a leglekiisme-
retesebben jár el, jogtanácsosa utján
szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonás
iroda. Tessék a címre ügyelni s min.
című vállalatokkal össze nem éveszten.

BERGER-féle GYÓGY- KÁTRÁNY-SZAPPAN

erősi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban tenye-
sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos előbdi
kütegek, agyszintén orr-rezesség, ótvár, fogdág, láb-
izadáás, fel- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle
kátrányszappan tartalmazza a sz-kátránynak 40
%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló
kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalá-
sok elkerülése végett** határozottan Berger-féle
kátrányszappan megvásárlása s az ismert védjegyre való ügyelme-
zéses keretik. Idült bőrbetegségekkel sikeresen alkalmazták a
kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kánszappan.

A gyengébb kátrányszappan

az arcbőr tisztátalanságai

elűzése, a gyermekeknek valamennyi betegségével ellen fel-
használható, **mosdó és fürdőszappan mindennapi**
használatra szolgál. 0617

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

27% glicerín tartalommal és linon illattal. Ara minden lejjel haszná-
latára egy 25 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők
Kenőcs-szappan a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások
ellen, **carboli-szappan** a bőr simítására humilitéyeknél és mint tar-
talmazó szappan Berger-féle tenyő fürdő-szappan és **teayó-
pápa-szappan**, Berger-féle gyermek-szappan az egész kos-
részére (26 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan.

rossz orr, kiütés, bőrvizketegség és arcvörösség ellen (75 kr.), szepid-
szappan igen hathatós.

Berger-féle kén-szappan

mitészes és arctisztalanság ellen. **Linon-szappan** lábzsádos-
hajkihullás ellen.

Berger-féle fog-szappan köcsögben

2. sz. rendszer fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ara 30 kr., a legjobb
fogszívó szer. A többi Berger-féle szappanokat dietőleg
származnak a rüpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell ke-
nyesen szavatolnunk határozottan utánzatok vannak. Mútan Berger-
vel hamisítások is fordulnak elő, keretik a letebbi védjegyre, vala-
mint a gyárra **Ge. Heil & Comp. Troppan** figyelemmel le ni.
Kétszámjellel kiütésre a szerződési tárgyszerkiállításos kétszám-
és arany érem a párisi kiállításról 1900.

Kapható: **Dr. Rothschnek V. Emil, Balázs E.**
valamint az ország összes gyógytáraiban.

Kiadó esetleg eladó.

A Csillag-utcza 19. sz. a.
ház bolti helyiséggel s hozzá
tartozó udvarral együtt
augusztus 1-től kiadó, eset-
leg jutányos áron eladó.

XXIII. magy. kir. államsorsjáték

sorsjegyei

darabonként 4 korona.

Főnyeremény 150,000 korona.

A sorsjegyek már kaphatók

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban.